

Focus sectorial

El turismo MICE

2022

Ajuntament de
Barcelona

Barcelona
Activa

Sumari

EL SECTOR MICE, TURISME DE NEGOCIS	3
EL TURISME MICE A BARCELONA	6
L'IMPACTE DEL TURISME MICE EN ELS PERFILS PROFESSIONALS	8
EL SECTOR MICE, ENFOCAT	13
FONTS CONSULTADES	14

El sector MICE, turisme de negocis

MICE és un acrònim que s'utilitza per fer referència a **quatre nínxols de turisme de negocis**: *Meetings, Incentives, Conferences and Expositions*. Tenen com a denominador comú el fet que es tracta d'una oferta turística planificada a l'avançada, dissenyada per acollir grans grups de persones i cadascuna d'aquestes activitats està vinculada a una raó professional o laboral.

La particularitat del **turisme MICE** és que mobilitza grans grups, majoritàriament a escala internacional, que **es reuneixen en un lloc determinat per un motiu, bàsicament de caràcter professional**. Un nínxol de mercat específic del turisme de negocis, que s'associa a termes com la indústria de les reunions o dels esdeveniments professionals.

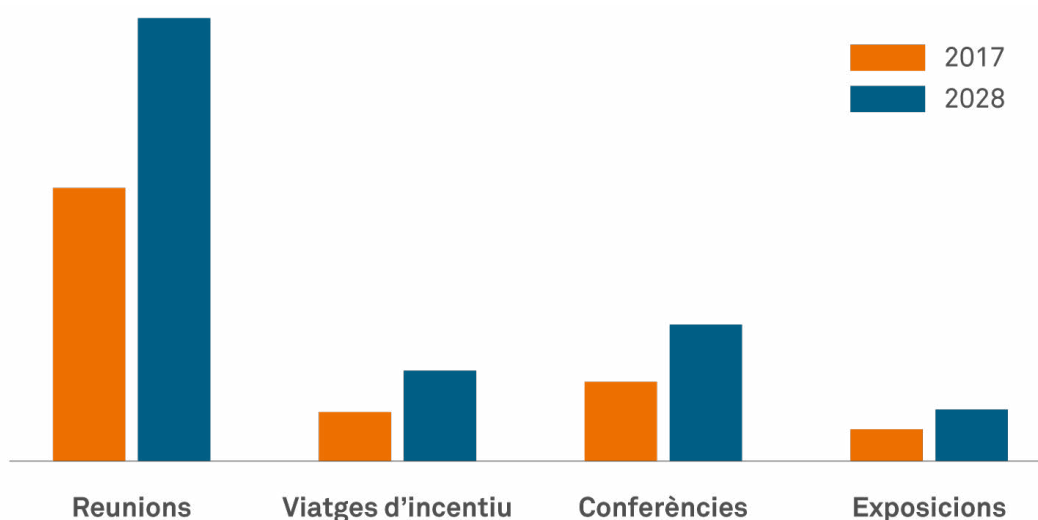
Concretament, el **turisme MICE** es defineix per quatre mercats:

- **Meetings (reunions)**: Inclou qualsevol mena de viatge amb la **finalitat de celebrar una o diverses reunions**, tant si es tracta de petites o grans trobades, de curta (dues hores) o llarga durada (d'una setmana o més). Per exemple, reunions del consell d'administració d'una empresa (*board meetings*), seminaris de formació, reunions d'accionistes, reunions de direcció per a la planificació estratègica de la corporació, etc.
- **Incentives (viatges d'incentiu)**: Són viatges que pretenen motivar, promoure i crear una **cultura empresarial que incentivi la implicació del personal de l'empresa**, millorar la seva productivitat i, sobretot, retenir i fidelitzar el talent. Existeixen diferents tipus de viatges d'incentiu: viatges per a la formació d'equips (*teambuilding trips*), viatges de recompensa, fins i tot el que es coneix com a *workation* (viatges que combinen treball i vacances), cada vegada més populars amb l'acceleració de les oportunitats de treball en línia.

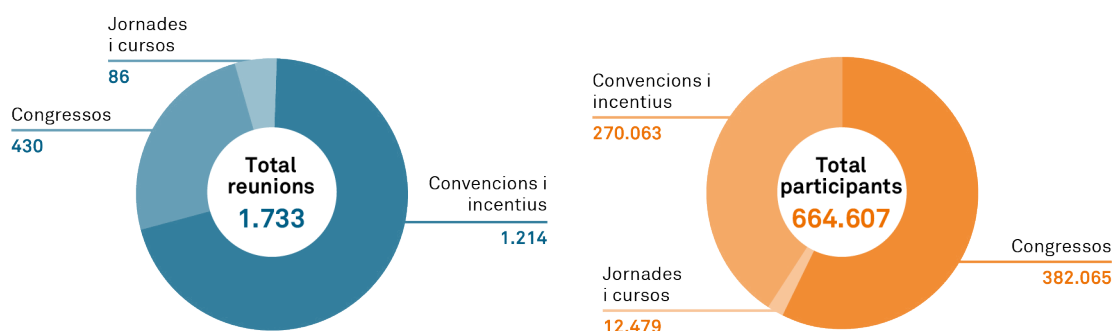
- **Conferences (conferències):** Es tracta d'esdeveniments que faciliten la **presentació**, el **debat** i l'**exposició dels treballs desenvolupats dins d'una xarxa professional** específica. Les conferències acostumen a ser esdeveniments de creació de xarxes, que fins ara representaven la part més important del turisme de negocis.
- **Exhibitions (exposicions):** Les exposicions ofereixen a les empreses l'oportunitat de **mostrar els seus productes i serveis**. Sovint, adopten la forma de fires comercials, que inclouen estands, sales de descans, punts de debat, presentacions i oportunitats per fer contactes. Aquests esdeveniments sovint reuneixen un gran nombre de participants.

Figura 1. Evolució segons tipologia d'esdeveniment MICE al món (2017-2028).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'*Allied Market Research*.

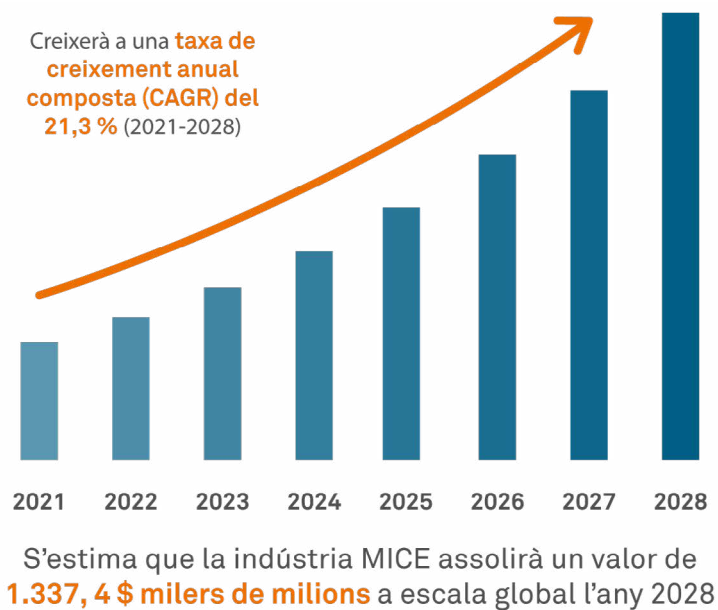
Figura 2. Nombre de reunions celebrades a Barcelona i nombre de participants segons tipologia d'esdeveniment (2019).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori del turisme a Barcelona.

L'any 2021 el **turisme MICE** presentava un **creixement a escala global** molt considerable. Aquest increment s'explica, sobretot, perquè el **fenomen de la globalització** comporta una major interdependència, que cal gestionar a través de reunions, conferències i altres esdeveniments. Alguns dels exercicis de prospecció en la matèria presenten corbes de creixement com la següent:

Figura 3. Oportunitats i previsions de la indústria mundial del MICE (2021-2028).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'*Allied Market Research*.

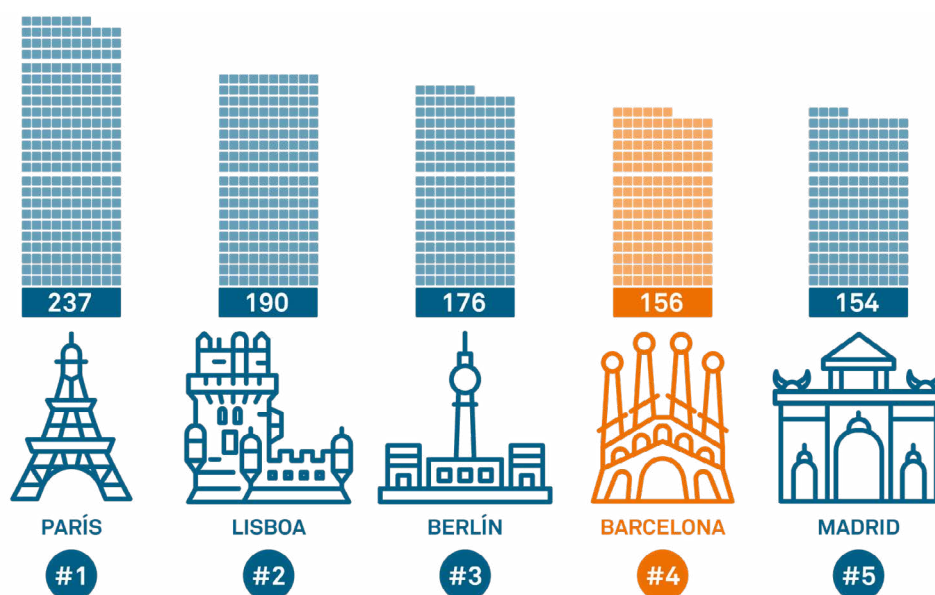
El turisme MICE a Barcelona

Alguns dels principals **beneficis que aporta el turisme MICE** en termes econòmics a una destinació turística, com és la ciutat de Barcelona, són els següents:

- Ofereix un ampli ventall d'oportunitats a les empreses de la ciutat per **donar-se a conèixer en els mercats internacionals**.
- Facilita l'**accés a les noves tecnologies** i a les darreres **tendències** del sector.
- Genera un **efecte multiplicador en matèria d'emprenedoria**, donant lloc a la creació de nous negocis i a la instal·lació de start-ups a la ciutat. Per exemple, la fira internacional Alimentària que se celebra a Barcelona, és una plataforma òptima per promocionar les start-ups innovadores de la ciutat, ja que permet disposar d'un espai expositiu, fer reunions amb fons d'inversió especialitzats i accedir a premis com el *Food & Hospitality Startup Revolution Awards*.
- Atrau visitants amb un **alt nivell adquisitiu**, atès que el perfil turístic del MICE, segons dades del 2019, presenta una despesa diària de 208 €, mentre que el perfil general gasta 146 €. En paral·lel a l'assistència a reunions, els i les turistes MICE desenvolupen altres activitats, com ara compres, oci i cultura.
- Proporciona un **model turístic de qualitat** i ajuda a **desestacionalitzar l'economia** de la ciutat.
- **Millora el posicionament econòmic internacional** de la ciutat.

Una mostra d'aquest darrer avantatge és el lloc que ocupava Barcelona el 2019 en el rànquing mundial que elabora la [International Congress and Convention Association](#) (ICCA), que destaca les principals ciutats organitzadores de congressos:

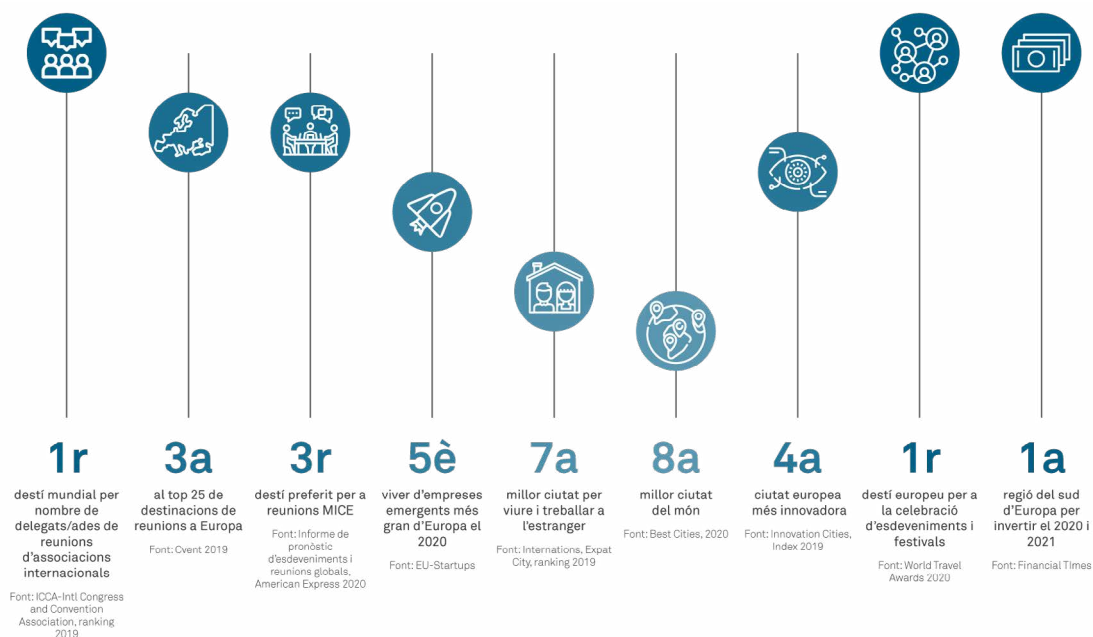
Figura 4. Rànquing mundial: nombre de *meetings* per ciutat (2019).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la International Congress and Convention Association.

Barcelona compta amb una llarga trajectòria com a destí del turisme MICE, la qual cosa ha afavorit la bona posició per **atraure congressos i reunions** en l'actualitat a escala global. Segons dades de l'any 2019, el turisme MICE a Barcelona representa un **19,7% del total dels turistes que rep la ciutat**. El sector mèdic-científic representa el 40% de les temàtiques dels congressos i el sector TIC (tecnologia i telecomunicacions), un 15%.

Figura 5. Reconeixement i posicionament internacional de Barcelona (2021).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Barcelona Convention Bureau.

L'evolució creixent de l'oferta hotelera a la ciutat de Barcelona és un dels indicadors més rellevants pel que fa al turisme MICE per dues raons: d'una banda, perquè el perfil de turista que assisteix a les reunions s'allotja, bàsicament, en hotels; d'una altra, els mateixos hotels de la ciutat disposen d'espais específics per acollir qualsevol mena d'esdeveniment corporatiu, des de reunions, formacions, seminaris i conferències, fins a activitats dirigides o tallers.

L'impacte del turisme MICE en els perfils professionals

El sector del **turisme MICE** ha estat reconegut com un segment que contribueix de manera decisiva a l'economia local. No només genera ingressos per a la indústria del turisme, sinó que també **crea grans oportunitats de treball**. Comprendre aquest mercat és essencial, atès que Barcelona s'ha posicionat com a destí MICE, tal com s'ha demostrat anteriorment. A més, les perspectives de creixement que s'han presentat en termes de futur argumenten aquesta tendència en el sector del comerç i del turisme.

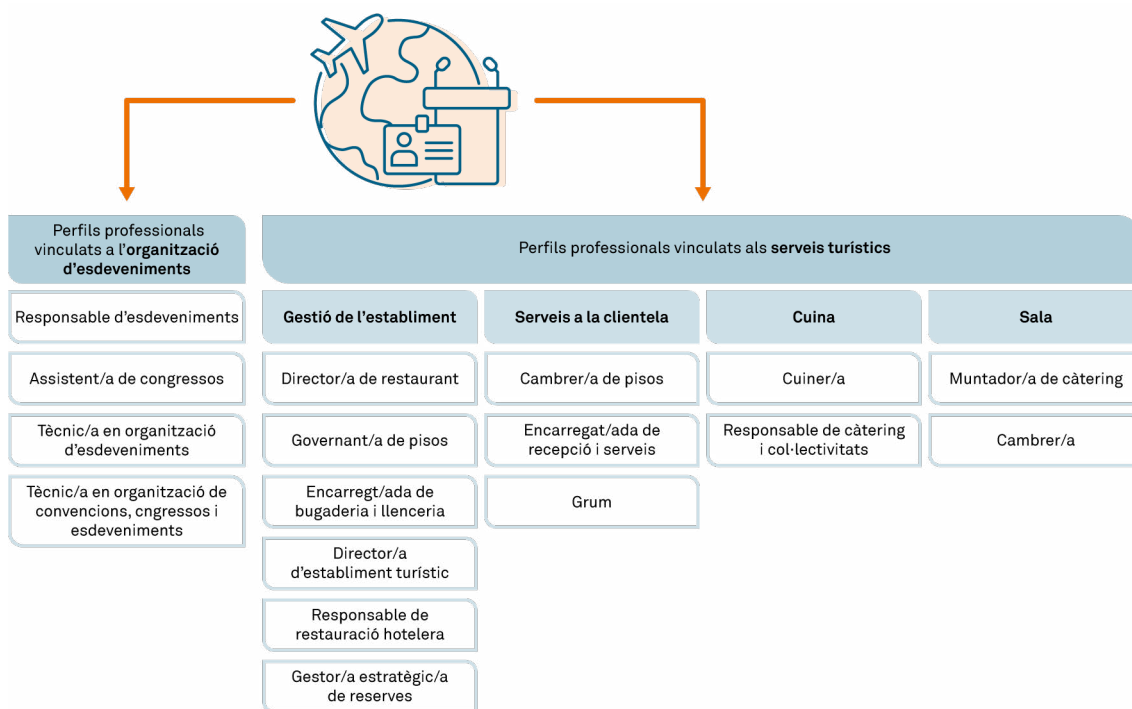
L'organització d'esdeveniments MICE demana perfils professionals amb coneixements i habilitats específiques per materialitzar els projectes, bé siguin fires, congressos, tallers, conferències, convencions, jornades o seminaris, simposis o viatges d'incentius. Un esdeveniment MICE requereix **crear autèntiques experiències**, tant per als i les assistents com per als i les ponents. Per aquesta raó, existeix un gran nombre de **competències** associades al turisme del MICE, així com **coneixements necessaris** per a gestionar aquesta classe de turisme, com són:

- Les **habilitats interpersonals, creatives, organitzatives i tècniques**.
- La **creativitat en el disseny de l'esdeveniment**, amb caràcter innovador per trobar elements disruptius i originals, seleccionant llocs adequats i comercialitzant eficaçment.
- La **capacitat de planificació i organització** del conjunt de tasques a desenvolupar i la **coordinació dels equips** que contribueixen a fer possible l'esdeveniment és clau a l'hora de gestionar les fases i els terminis.
- **Coneixements tècnics polivalents** que tinguin nocions tant en l'àmbit audiovisual, com en les aplicacions de gestió de visats, per exemple.
- Les competències transversals com l'**empatia**, el **treball en equip**, la **resolució de problemes** (àgil, atès que el temps de resposta és curt) i les **habilitats interpersonals** són imprescindibles.

En paral·lel, el sector requereix **coneixements complementaris en l'àmbit del màrqueting i les relacions públiques** per atendre les campanyes de promoció de l'esdeveniment i per gestionar el posicionament internacional de Barcelona, abans, durant i després de l'esdeveniment. D'altra banda, també existeixen professionals associats a qüestions de **protocol**, entitats que tenen cura de la **identitat corporativa** de l'esdeveniment, o els que s'ocupen de la **sostenibilitat** de la trobada, per garantir els estàndards mediambientals i de qualitat establerts. Així doncs, el turisme MICE presenta un **impacte transversal**, en la mesura que apareixen perfils professionals molt variats que, d'una manera o altra, es troben implicats en el sector.

Ara bé, els perfils professionals que conformen la **principal cadena de valor del turisme MICE** són aquells vinculats als **serveis d'organització d'esdeveniments** i els que són **específicament turístics**. És a dir, principalment, els serveis d'allotjament, restauració i dinamització turística en la destinació turística.

Figura 6. Impacte del turisme MICE en l'ocupació.

Font: Elaboració pròpia

Els perfils professionals associats a l'organització d'esdeveniments treballen, bàsicament, a través d'**empreses de gestió de destins** (*Destination Management Company* - DMC) dedicades específicament a **organitzar esdeveniments o viatges corporatius**. L'objectiu de les DMC és oferir la gamma de serveis logístics en les seves destinacions: desplaçaments i transport, allotjament en hotels, restaurants, activitats, excursions, seus de les conferències, esdeveniments temàtics, sopars de gala, etc. També, es poden trobar aquests perfils en les **Organitzacions Professionals de Congressos (OPC)**, que ofereixen el suport professional necessari per organitzar i gestionar reunions, planificar congressos o crear i desenvolupar aquests tipus d'esdeveniments MICE.

Ara bé, recentment, els i les professionals també es poden incorporar en els **departaments MICE** de grups hotelers, empreses públiques o privades, fundacions o institucions de mecenatge i patrocini, palaus de congressos o recintes firals, oficines de turisme, agències de comunicació i esdeveniments, agències de protocol o empreses proveïdores de serveis per a esdeveniments i, també, com a professional en règim d'autònoms.

Concretament, els perfils vinculats directament a l'organització d'esdeveniments són:

Responsable d'esdeveniments: Gestiona la **cadena de valor de l'esdeveniment**, des de la seva definició fins a la seva comercialització. Coordina el conjunt d'equips implicats en l'objectiu de satisfer les expectatives de la clientela. Per aquesta raó, ha de disposar de **coneixements d'atenció a la clientela**, en especial per a la venda i la fidelització en els àmbits dels promotors del turisme MICE a escala internacional, i nocions tècniques per a la gestió i el seguiment dels esdeveniments abans, durant i després que tinguin lloc.

Tècnic/a en organització d'esdeveniments: A més de disposar dels coneixements necessaris per a **organitzar esdeveniments**, ha de conèixer el conjunt de proveïdores que els fan possibles. Assessora la clientela per complir els requisits i aconseguir les infraestructures i serveis que satisfacin les seves demandes.

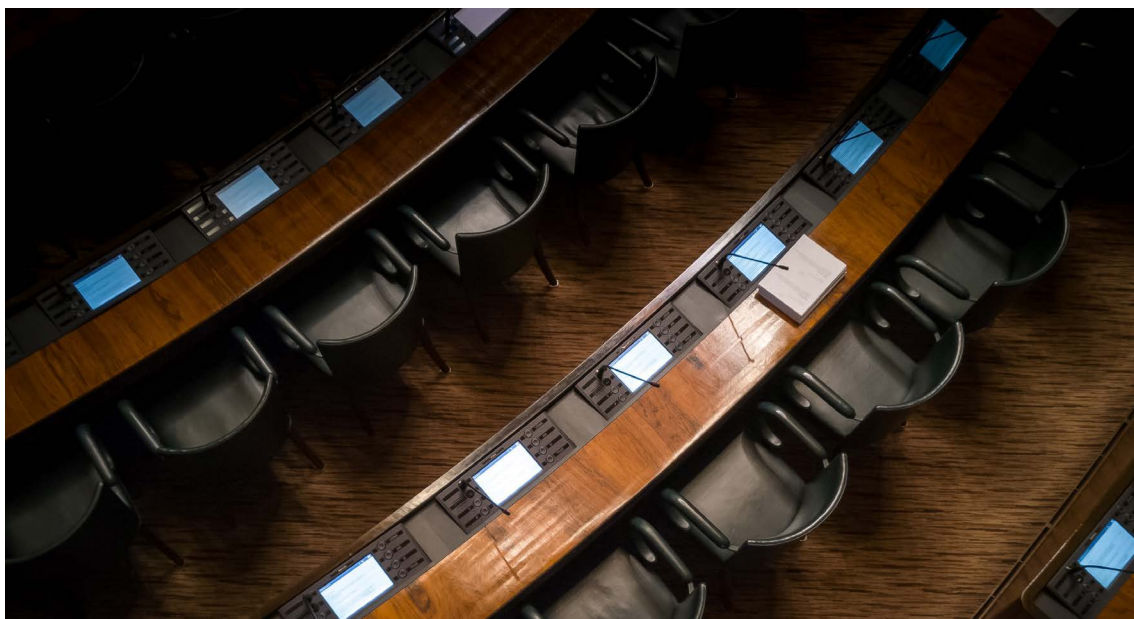

Tècnic/a en organització de convencions, congressos i esdeveniments: S'especialitza en el turisme MICE, aportant les capacitats tècniques i la pràctica per **planificar, organitzar i coordinar el conjunt de tasques i gestions** necessàries per fer possible un congrés, una convenció, un viatge d'incentius o un esdeveniment corporatiu.

Assistent/a de congressos: Està present en tots els esdeveniments MICE i s'encarrega de **rebre i acollir els i les participants** de les convencions o esdeveniments, informant-los de la programació, de les sales on tenen lloc les diferents activitats i oferint el suport administratiu i de gestió oportú. En alguns casos, aquest perfil professional **ha d'assistir a formació específica** per gestionar l'esdeveniment, per exemple, en el cas dels congressos vinculats a les ciències de la vida i salut.

Per altra banda, com ja s'ha enunciat anteriorment, hi ha **professionals del sector de l'allotjament** que estan estretament vinculats a les empreses d'organització d'esdeveniments, en la mesura que les cadenes hoteleres fan grans esforços per posicionar-se competitivament per esdevenir els principals proveïdors per acollir esdeveniments MICE i oferir els seus establiments per pernoctar a la ciutat que acull l'esdeveniment. Concretament, els perfils professionals associats al sector hotelier que es poden trobar a Barcelona són els següents:

Director/ad'establiment turístic: Professional que gestiona l'**activitat de l'establiment hotelier** i es responsabilitza del bon funcionament de les diferents àrees operatives.

Responsable de restauració hotelera: Responsable de l'**oferta d'alimentació i begudes**, adaptada als diferents públics i a l'evolució de la demanda.

Gestor/a estratègic de reserves: Analitza i controla l'**ocupació** de l'establiment i gestiona l'oferta associada a l'**organització d'esdeveniments**, gestionant els diferents canals de venda.

Cambrer/a de pisos: Professional que s'ocupa del **manteniment de les habitacions i instal·lacions** de l'hotel per prestar un servei d'allotjament satisfactori a la clientela.

Governant/a de pisos: Supervisa el servei de pisos i àrees comunes d'un establiment, adequa els serveis de neteja, personal cambrer i bugaderia als estàndards de qualitat.

Encarregat/ada de bugaderia i llenceria: Responsable de la **higiene** de la roba, incloent-hi la llenceria de les habitacions: rentant, assecat, planxat i empaquetat.

Encarregat/ada de recepció i reserves: Gestiona l'**oferta de places hoteleres**, controla entrades, sortides, reserves, serveis de facturació i fa l'atenció als requisits especials de l'estada, com ara qüestions d'accessibilitat.

Grum: Responsable d'**atendre la clientela** des de l'entrada fins a la sortida, ofereix el seu suport per orientar al públic dins l'establiment i, en alguns casos, presta serveis personalitzats.

En l'àmbit de l'hostaleria, els esdeveniments MICE també han tingut un impacte sobre el conjunt de professionals que s'ocupen de proporcionar espais acollidors i serveis de restauració a mida. En termes comercials, es fa referència a l'**oferta gastronòmica de la ciutat** de Barcelona, que implica un ampli ventall de perfils professionals associats a l'àmbit de la restauració, com ara:

Director/a de restaurant: Responsable de l'**estratègia empresarial** de l'establiment, des de l'oferta gastronòmica i la definició del segment de públic al qual va dirigit, fins a la política de preus.

Responsable de càterin i col·lectivitats: Proveïdors principals en els esdeveniments MICE, que planifiquen i coordinen les tasques i la logística necessària per prestar un servei de qualitat.

Muntador/a de càterin: Encarregat/ada del **muntatge i la recollida dels materials i utensilis** per proporcionar el servei de càterin amb les condicions i requisits adequats.

Cuiner/a: Professional dedicat/ada a la preparació, conservació i presentació de l'**oferta gastronòmica** d'un establiment.

Cambrer/a: S'ocupa del **servei d'aliments i begudes en un establiment**. Atén les demandes de la clientela i respecta les normes de seguretat i higiene que li són pròpies.

Finalment, el turisme MICE és una indústria polifacètica que **contribueix a dinamitzar econòmicament múltiples empreses proveïdores**, com per exemple:

- **Proveïdores de transport** (nacional i internacional), atès que la mobilitat és un aspecte fonamental en qualsevol esdeveniment.
- **Proveïdores de serveis creatius**, que s'ocupen dels aspectes de comunicació i senyalètica, generant banderoles, cartells, pantalles LED, retolació, etc.
- **Proveïdores de producció audiovisual**, encarregades d'aportar equips de projecció, vídeo, transmissió en *streaming*, serveis tècnics de so, il·luminació o fotografia, etc.
- **Proveïdores de recintes singulars**, que aporten els espais per acollir els esdeveniments, juntament amb les empreses de disseny, construcció i decoració.
- **Proveïdores de relacions públiques** dedicades a la gestió de patrocinadores i atenció a la clientela que assisteix a les reunions, viatges d'incentius, congressos o exhibicions.

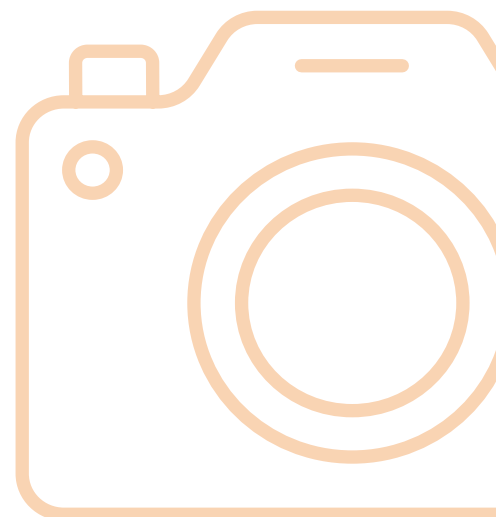
El sector MICE, enfocat

El turisme MICE s'ha consolidat com una de les **tendències turístiques amb un major impacte econòmic**, tant en termes d'ingressos com en generació d'ocupació. Tal com es demostra al llarg de l'informe, les dades de creixement són **positives per als pròxims anys**, la qual cosa incrementa afavorirà l'ampli ventall d'ocupacions associades als *Meetings, Incentives, Conferences* i *Expositions*.

A més, el sector viu una transformació, especialment en l'àmbit de l'**organització d'esdeveniments**, en la mesura que la tecnologia entra en joc en el màrqueting, per exemple, a l'hora de comercialitzar i promocionar les reunions; o l'acceleració dels esdeveniments en format híbrid que incorpori l'*streaming*, que demana més que una mera retransmissió, més aviat recrear l'autèntica experiència de la conferència.

Finalment, pel que fa a l'**impacte en l'ocupació i els perfils professionals**, aquest serà **positiu a la llarga**, perquè el turisme MICE incrementarà la qualitat dels seus llocs de treball. En un futur, caldrà una **major qualificació** dels professionals de l'àmbit de l'organització d'esdeveniments i dels serveis turístics, com l'allotjament i la restauració. A més, en general, les activitats MICE **dinamitzaran econòmicament la ciutat de Barcelona** mitjançant la generació de nous negocis vinculats a la provisió de serveis cada vegada més innovadors, oportunitats de creixement en termes competitiu i també en matèria d'ocupació.

En definitiva, el **turisme MICE** esdevé un mecanisme de dinamització de l'economia local que, alhora, permet **posicionar la ciutat a escala internacional**, provocant una especialització de la destinació que afavoreix, en última instància, un **model turístic més sostenible per la ciutat i la seva ciutadania**.

Fonts consultades

- Ajuntament de Barcelona (2021). [*Barcelona MICE Destination Support Programme*](#).
- Allied Market Research (2021). [*MICE Industry by Event Type \(Meeting, Incentive, Conventions, and Exhibitions\): Global Opportunity Analysis and Industry Forecast 2017–2028*](#).
- ACAVE. [*Associació Corporativa d'Agències de Viatges Especialitzades*](#).
- Barcelona Convention Bureau (2021). [*Programa MICE Barcelona*](#).
- Arxiu i estudis estadístics. [*Barcelona Turisme*](#).
- BE Spain DMC & Events (2019). [*Barcelona se alza como destino favorito para Reuniones y Eventos*](#).
- MICE News. [*Blog Mice.es*](#)
- Centre for the Promotion of Imports from developing countries (2021). [*What are the opportunities for MICE tourism from Europe?*](#)
- Cesae - Business and Tourism School (2021). [*Qué es MICE y qué se estudia para especializarse*](#).
- Epdata (2022). [*Hoteles de Barcelona en datos*](#).
- Events Industry Council (2022). [*Global Events Barometer 2022*](#).
- Hosteltur (2022). [*Perspectiva MICE Barcelona: los congresos \(y los cambios\) que llegan*](#).
- Actualitat OTB. [*Observatori del Turisme a Barcelona*](#).
- [*Hotel Alimara Barcelona*](#).
- Ostelea - Tourism Management School (2021). [*Influencia del turismo MICE y las características que lo definen*](#).
- Revista Meet In (2019). [*Nuevos perfiles turísticos. Profesionales 4.0*](#).
- Revista Meet In (2020). [*El impacto de la industria MICE será clave para reactivar el turismo*](#).
- Research Gate (2022). [*El turismo MICE e IFEMA como dinamizadores de la economía y la innovación*](#).
- Tourism Teacher (2022). [*What is business tourism and why is it so big?*](#)
- Tourism Teacher (2021) [*MICE tourism: A simple explanation*](#).

Crèdits d'imatge

■ NAT FERNANDEZ. Imatge de portada i Sumari.	■ HENRI MATHIEUSAINTLAURENT. Assistents d'un congrès conversant. Pàg. 10.
■ FAUXELS. Equip. Pàg. 3.	■ JOAKIM HONKASALO. Pàg. 11.
■ ADRIAN DOROBANTU. Pàg. 3.	■ MARIONA GIL. Pàg. 12.
■ ALEXANDRE PEALLES. Pàg. 8.	■ PAUL HANAOKA. Pàg. 13.
■ LUIS QUINTERO Congrés. Pàg. 10.	
■	